

Elektroninės komercijos teisinis reguliavimas

Intelektinė nuosavybė

Temos

- Autorių teisės
- Gretutinės teisės
- Duomenų bazių gamintojų teisės
- Prekių ženklai
- Geografinės nuorodos
- Juridinių asmenų pavadinimai (firmų vardai)
- Domenų vardai

Autorių teisių subjektai

- Autorių teisių subjektas - autorius, kitas fizinis arba juridinis asmuo, turintis išimtines turtines autorių teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo išimtinės turtinės autorių teisės (autorių teisių perėmėjas)
- Autorius yra **kūrinį sukūręs fizinis** asmuo
- Fizinis asmuo, kurio vardas įprastu būdu nurodytas kūrinyje, yra laikomas to kūrinio autoriumi, jeigu neįrodyta kitaip. Ši nuostata taikoma ir tuo atveju, kai vietoj autoriaus vardo nurodytas pseudonimas, nekeliantis jokių abejonių dėl tikrojo autoriaus vardo
- ©

Autorių teisių objektai

- Kūrinys - originalus kūrybinės veiklos rezultatas literatūros, mokslo ar meno srityje, nepaisant jo meninės vertės, išraiškos būdo ar formos
- Autorių teisių objektai - originalūs literatūros, įskaitant kompiuterių programas, mokslo ir meno kūriniai, kurie yra kokia nors objektyvia forma išreikštas kūrybinės veiklos rezultatas

Autorių teisių objektai

- Autorių teisių objektais nelaikomi:
 - idėjos, procedūros, procesai, sistemos, veiklos metodai, koncepcijos, principai, atradimai ar atskiri duomenys
 - teisės aktai, oficialūs administracinio, teisinio ar norminio pobūdžio dokumentai (sprendimai, nuosprendžiai, nuostatai, normos, teritorijų planavimo ir kiti oficialūs dokumentai), taip pat jų oficialūs vertimai

Autorių teisių objektai

- Autorių teisių objektais nelaikomi:
 - oficialūs valstybės simboliai ir ženklai (vėliavos, herbai, himnai, piniginiai ženklai ir kiti valstybės simboliai bei ženklai), kurių apsaugą reglamentuoja kiti teisės aktai
 - oficialiai įregistruoti teisės aktų projektai
 - įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie įvykius
 - folkloro kūriniai

Autorių teisės

- Neturtinės
 - Neperleidžiamos
 - Neribotos trukmės
 - Visada priklauso autoriui
- Turtinės
 - Perleidžiamos
 - Galioja 70 metų nuo autoriaus mirties (bendra taisyklė)
 - Autorius jų gali ir neįgyti
- Teisės atsiranda kūrinį sukūrus

Turtinių teisių priklausomybė

- Į kolektyvinį kūrinį – tam, kurio iniciatyva ir kuriam vadovaujant kūrinyje buvo sukurtas
- Atliekant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas:
 - 5 metams pereina darbdaviui
 - Kompiuterių programos – visam laikui teisės priklauso darbdaviui

Autorių asmeninės neturtinės teisės

- Autorystės teisė
 - teisė reikalauti pripažinti kūrinio autorystę aiškiai nurodant autoriaus vardą ant visų išleidžiamo kūrinio egzempliorių, taip pat kitu įmanomu būdu viešai atliekant kūrinį
- Teisė į autoriaus vardą
 - teisė reikalauti, kad bet koku būdu naudojant kūrinį būtų nurodomas arba nebūtų nurodomas autoriaus vardas, arba būtų nurodomas autoriaus pseudonimas
- Teisė į kūrinio neliečiamybę
 - teisė prieštarauti dėl kūrinio ar jo pavadinimo bet kokio iškreipimo ar kitokio pakeitimo, taip pat dėl bet kokio kito kėsینimosi į kūrinį, galinčio pažeisti autoriaus garbę ar reputaciją

Autorių turinės teisės

- Autorius turi išimties teises leisti arba uždrausti šiuos veiksmus:
 - atgaminti kūrinį bet kokia forma ar būdu
 - išleisti kūrinį
 - versti kūrinį
 - adaptuoti, aranžuoti, inscenizuoti ar kitaip perdirbti kūrinį
 - platinti kūrinio originalą ar jo kopijas parduodant, nuomojant, teikiant panaudai ar kitaip perduodant nuosavybėn arba valdyti, taip pat importuojant, eksportuojant

Autorių turinės teisės

- Autorius turi išimtinės teises leisti arba uždrausti šiuos veiksmus:
 - viešai rodyti kūrinio originalą ar kopijas
 - viešai atlikti kūrinį bet kokiais būdais ir priemonėmis
 - transliuoti, retransliuoti ir kitaip viešai skelbti kūrinį, įskaitant jo padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais (internete)
- Autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą už kiekvieną kūrinio naudojimo būdą

Autorių teisių turinys

- Atgaminimas - kūrinio, gretutinių teisių ar sui generis teisių objekto (viso arba dalies) tiesioginis ar netiesioginis, nuolatinis ar laikinas kopijų (kopijos) padarymas bet kuriuo būdu ir bet kuria forma, įskaitant elektroninę formą
- Viešas paskelbimas - kūrinio viešas perdavimas laidais, bevielio ryšio priemonėmis, įskaitant jo padarymą viešai prieinamu tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų jį pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku

Teisių išnaudojimas

- Autoriui ar jo teisių perėmėjui, kuris pardavė ar kitu būdu perdavė nuosavybėn Lietuvos Respublikoje kūrinio originalą ar jo kopijas (arba leido tai padaryti), Lietuvos Respublikoje nustoja galioti (išnaudojama) išimtinė teisė platinti teisėtai apyvartoje esantį kūrinį ar jo kopijas
- Šios netaikomos išimtinėi teisei nuomoti ar teikti panaudai parduotą ar kitaip perduotą nuosavybėn kūrinį ar jo kopijas

Atgaminimas asmeniniais tikslais

- Be autoriaus arba kito autorių teisių subjekto leidimo fiziniam asmeniui išimtinai savo asmeniniam naudojimui, nesiekiant tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų, leidžiama atgaminti ne daugiau kaip vieną išleisto ar kitaip viešai paskelbto kūrinio egzempliorių, jeigu toks atgaminimas yra vienkartinis veiksmas
 - Netaikoma architektūros kūriniais, duomenų bazėms (speciali norma) ir kompiuterių programoms (speciali norma)

Panaudojimas informaciniais tikslais

- Leidžiama be kūrinio autoriaus ar kito to kūrinio autorių teisių subjekto leidimo:
 - atgaminti spaudoje, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamus išleistus straipsnius aktualiomis ekonomikos, politikos ar religijos temomis, taip pat analogiško pobūdžio transliuojamus kūrinius, jeigu autoriai ar kiti tų kūrinių autorių teisių subjektai nėra uždraudę taip naudoti kūrinius ir jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus vardą

Panaudojimas informaciniais tikslais

- Leidžiama be kūrinio autoriaus ar kito to kūrinio autorių teisių subjekto leidimo:
 - atgaminti ir viešai skelbti literatūros ir meno kūrinius, kai iš jų atlikimo vietos ar viešos parodos pateikiama informacija apie visuomenės gyvenimo įvykius arba dienos įvykių apžvalgos spaudoje, per radiją ar televiziją, jeigu tokį kūrinių naudojimą pateisina informacijos pateikimo tikslas ir tai yra pagalbiniė informacijos medžiaga, ir nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus vardą, išskyrus atvejus, kai to padaryti neįmanoma

Panaudojimas informaciniais tikslais

- Leidžiama be kūrinio autoriaus ar kito to kūrinio autorių teisių subjekto leidimo:
 - informuojant visuomenę atgaminti laikraščiuose, periodiniuose leidiniuose ar bet kuriuo būdu viešai skelbti politines kalbas, ištraukas iš viešų paskaitų ar kitų panašių kūrinių, taip pat teismo proceso metu pasakytas kalbas tiek, kiek tai pateisina informavimo tikslai, jeigu nurodomas šaltinis, įskaitant autoriaus vardą, išskyrus atvejus, kai to padaryti neįmanoma

Panaudojimas informaciniais tikslais

- Leidžiama be kūrinio autoriaus ar kito to kūrinio autorių teisių subjekto leidimo:
 - reklamuojant meno kūrinių viešą parodą ar pardavimą, atgaminti ir viešai paskelbti tuos kūrinius tiek, kiek to reikia pranešti apie renginį, išskyrus bet kokį kitą komercinį naudojimą
 - atgaminti ir viešai skelbti kūrinį, kai tai susiję su įrangos demonstravimu ar taisymu

Panaudojimas karikatūrai ir parodijai

- Leidžiama be autoriaus ar kito autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo panaudoti kūrinį karikatūrai ar parodijai

Kūrinio laikinas atgaminimas

- Leidžiama be autoriaus ar kito autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo atlikti laikinus atgaminimo veiksmus, kurie yra trumpalaikiai arba atsitiktiniai, sudarantys neatskiriama ir esminę technologinio proceso dalį ir atliekami tik tam, kad tarpininkas galėtų užtikrinti veiksmingą perdavimą kompiuterių tinklais tarp trečiųjų asmenų, arba tam, kad paskui būtų teisėtai (kai tai leidžia autorių teisių subjektas arba to neriboja įstatymas) pasinaudota kūrinium, jeigu tokie laikini atgaminimo veiksmai atskirai neturi ekonominės vertės

Kompiuterių programų archyvavimas ir atgaminimas adaptavimo tikslais

- Asmuo, turintis teisę naudoti kompiuterių programą, be autoriaus ar kito autorių teisių subjekto leidimo turi teisę pasidaryti kompiuterių programos kopijas ar adaptuoti programą, jei tos kopijos ar programos adaptavimas būtini tam, kad
 - būtų galima naudotis šia kompiuterių programa pagal paskirtį, kuriai kompiuterių programa buvo įsigyta, įskaitant programos klaidų ištaisymą
 - būtų galima naudoti teisėtai įsigytos kompiuterių programos kopiją, jeigu kompiuterių programa būtų prarasta, sunaikinta ar taptų netinkama naudoti

Duomenų bazių naudojimas

- Teisėtas duomenų bazės ar jos kopijos naudotojas be autoriaus arba kito autorių teisių subjekto leidimo turi teisę atlikti visus veiksmus, jei šie veiksmai reikalingi tam, kad teisėtas duomenų bazės naudotojas galėtų sužinoti duomenų bazės turinį ir juo tinkamai naudotis

Kiti autorių teisių ribojimai

- Citavimas
- Panaudojimas mokymų ir mokslinių tyrimų tikslais
- Atgaminimas asmeniniams tikslams reprografijos būdu
- Panaudojimas religinių apeigų metu
- Panaudojimas visuomenės saugumo tikslais
- Architektūros ir skulptūros kūrinių autorių teisių apribojimas
- Kūrinio laikinas atgaminimas transliacijos tikslams
- Kompiuterių programos dekompiliavimas
- Dailės kūrinio rodymas

Turtinių teisių perleidimas

- Sutartimi
 - Autorinė licencinė sutartis
 - Išimtinė
 - Neišimtinė
 - Autorinė sutartis dėl turtinių teisių perdavimo
 - Autorinė kūrinio užsakymo sutartis
- Paveldėjimo tvarka
- Kita įstatymų nustatyta tvarka

Gretutinių teisių subjektai

- Gretutinių teisių subjektas - atlikėjas, fonogramos gamintojas, transliuojančioji organizacija, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojas, kitas fizinis arba juridinis asmuo, turintis išimtines gretutines teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo išimtinės gretutinės teisės (gretutinių teisių perėmėjas)
- (P)

Gretutinių teisių objektai

- Gretutinių teisių objektas - tiek tiesioginis (gyvas atlikimas), tiek į garso ar audiovizualinę laikmeną įrašytas kūrinio atlikimas, fonograma, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmasis įrašas, transliuojančiosios organizacijos radijo ir (ar) televizijos transliacija

Gretutinės teisės

- Įgyvendinamos nepažeidžiant autorių teisių
- Teisės, jų ribojimai ir perleidimas iš esmės tapatūs autorių
- Turtinės teisės galioja 50 metų nuo atlikimo datos (bendra taisyklė)

Duomenų bazė

- Duomenų bazė - susistemintas ar metodiškai sutvarkytas kūrinų, duomenų arba kitokios medžiagos rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu ar kitu būdu, išskyrus kompiuterių programas, naudojamas tokių duomenų bazėms kurti ar valdyti

Duomenų bazių gamintojų (*sui generis*) teisės

- Duomenų bazės gamintojas, kuris įrodo, kad parinkdamas, sudarydamas, tikrindamas bei pateikdamas duomenų bazės turinį padarė esminių kokybinių ir (ar) kiekybinių (intelektinių, finansinių, organizacinių) investicijų, turi teisę uždrausti šiuos veiksmus:
 - bet koku būdu ar forma visam laikui ar laikinai perkelti visą duomenų bazės turinį ar esminę jo dalį į kitą laikmeną
 - bet koku būdu padaryti viešai prieinamą visą duomenų bazės turinį ar esminę jo dalį platinant duomenų bazės kopijas, jas nuomojant, perduodant visą duomenų bazės turinį ar esminę jo dalį kompiuterių tinklais (internete) ar kitais perdavimo būdais
- Bendras teisių galiojimo terminas – 15 metų nuo duomenų bazės sudarymo

Duomenų bazių naudotojų teisės

- Duomenų bazės, kuri teisėtai bet kuriuo būdu tapo viešai prieinama, gamintojas negali kliudyti teisėtiems duomenų bazės naudotojams perkelti į kitas laikmenas ar naujai panaudoti bet kokiais tikslais nedideles (vertinant kokybiniu ir (ar) kiekybiniu požiūriu) duomenų bazės turinio dalis

Duomenų bazių gamintojų teisių ribojimai

- Duomenų bazės, kuri bet kuriuo būdu tapo viešai prieinama, teisėtas naudotojas turi teisę be duomenų bazės gamintojo leidimo perkelti ar naujai panaudoti didesnę jos turinio dalį, kai:
 - neelektroninės duomenų bazės turinys perkeliamas į kitą laikmeną asmeniniam naudojimui
 - duomenų bazės dalis pateikiama kaip pavyzdys mokymo ar įvairių sričių mokslinio tyrimo tikslais, jeigu yra nurodomas jos šaltinis ir naudojimą pateisina siekiamas nekomercinis tikslas
 - duomenų bazė perkeliama ir naudojama visuomenės ir valstybės saugumo interesais, viešojo administravimo ar teismo proceso tikslais.
- Neleidžiama daryti pakartotines bei sistemingas ištraukas ir naudoti nedideles duomenų bazės turinio dalis, kai šie veiksmai prieštarauja tos duomenų bazės normaliam naudojimui arba pažeidžia teisėtus duomenų bazės gamintojo interesus

Teisių pažeidimas

- Autorių teisių, gretutinių teisių ar sui generis teisių pažeidimu laikomi šie veiksmai:
 - kūrinio, gretutinių teisių ar sui generis teisių objekto naudojimas (įskaitant išleidimą, atgaminimą, viešą rodymą, viešą atlikimą, transliavimą, retransliavimą ar kitokį viešą paskelbimą) ir platinimas be šių teisių subjekto licencijos (nesudarius sutarties arba pažeidžiant jos sąlygas)
 - kūrinių, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektų neteisėtų kopijų importavimas, eksportavimas, platinimas, gabenimas ar laikymas komerciniais tikslais
 - įstatymuose ar autorinėse sutartyse nustatyto atlyginimo nesumokėjimas

Teisių pažeidimas

- Autorių teisių, gretutinių teisių ar sui generis teisių pažeidimu laikomi šie veiksmai:
 - autoriaus ar atlikėjo asmeninių neturtinių teisių pažeidimas
 - nuorodų į neteisėtai viešai paskelbtus autorių teisių, gretutinių teisių ir sui generis teisių objektus teikimas interneto svetainėse, kai nuorodas teikiantis asmuo tai daro žinodamas ar turėdamas žinoti, kad autorių teisių, gretutinių teisių ir sui generis teisių objektai yra neteisėtai viešai paskelbti
 - kitų šio Įstatymo nuostatų ir kitų įstatymų nustatytų autorių teisių, gretutinių teisių ar sui generis teisių pažeidimas

Techninės apsaugos priemonės

- Bet kokių veiksmingų techninių apsaugos priemonių šalinimas ar vengimas, kai asmuo tai daro žinodamas ar turėdamas žinoti, kad jis siekia pašalinti autorių teisių, gretutinių teisių ar sui generis teisių subjektų taikomas technines apsaugos priemones ar jų išvengti, yra laikomas techninių apsaugos priemonių pažeidimu

Techninės apsaugos priemonės

- Pažeidimu taip pat laikomi šie su veiksmingų techninių apsaugos priemonių šalinimu ar vengimu susiję veiksmai:
 - įtaisų, gaminių ar jų sudedamųjų dalių, suprojektuotų, pagamintų ar pritaikytų tam, kad sudarytų galimybę pašalinti bet kokias veiksmingas technines apsaugos priemones arba padėtų jų išvengti, taip pat įtaisų, gaminių ar jų sudedamųjų dalių, kurių paskirtis ribota komerciniu požiūriu arba kuriuos galima panaudoti kitiems tikslams negu techninių apsaugos priemonių šalinimas ar vengimas, gaminimas, importavimas, platinimas, pardavimas, nuoma, reklamavimas pardavimui ar nuomai arba laikymas komerciniais tikslais
 - paslaugų, susijusių su techninių apsaugos priemonių šalinimu ar vengimu, teikimas

Techninių apsaugos priemonių taikymo ribojimai

- Kai autorių teisių, gretutinių teisių ir sui generis teisių subjektų taikomos techninės apsaugos priemonės šių teisių naudotojams trukdo pasinaudoti autorių teisių, gretutinių teisių ir sui generis teisių apribojimais, teisių naudotojams turi būti sudarytos sąlygos ar suteiktos tinkamos priemonės (pvz., dekodavimo prietaisai ir kitos), leidžiančios pasinaudoti teisėtai prieinamais autorių teisių, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektais tiek, kad teisių naudotojai turėtų nekomercinės naudos iš jų interesais numatytų autorių teisių, gretutinių teisių ir sui generis teisių apribojimų

Techninių apsaugos priemonių taikymo ribojimai

- Techninių apsaugos priemonių taikymo ribojimai netaikomi kūriniam, gretutinių teisių ir sui generis teisių objektams, kurie teikiant dialogines užsakomąsias paslaugas kompiuterių tinklais (internete) padaryti viešai prieinami visuomenės nariams individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku
- Tokių paslaugų teikimo sąlygos nustatomos sutartyse

Informacijos apie teisių valdymą pažeidimas

- Informacijos apie teisių valdymą pažeidimu laikoma bet kokios informacijos apie teisių valdymą panaikinimas ar pakeitimas be teisių subjektų leidimo, taip pat neteisėti veiksmai, daromi be leidimo panaikinus ar pakeitus informaciją apie teisių valdymą, kai asmuo tai daro žinodamas arba turėdamas žinoti, kad tuo jis skatina, leidžia, lengvina ar slepia Įstatyme saugomų teisių pažeidimą

Prekių ženklai

- Prekių ženklas - bet koks žymuo, kurio paskirtis - atskirti vieno asmens prekes arba paslaugas nuo kito asmens prekių arba paslaugų ir kurį galima pavaizduoti grafiškai
- ® - ženklo savininko teisių apsaugos žymuo

Saugomi prekių ženklai

- Valstybiniam patentų biurui paduotos paraiškos objektas
- Įregistruotas Lietuvos Respublikoje
- Lietuvos Respublikoje galiojančios tarptautinės registracijos objektas
- Pripažintas Lietuvos Respublikoje plačiai žinomumu

Plačiai žinomas ženklas

- Ženklas Lietuvos Respublikoje gali būti pripažintas plačiai žinomam, jeigu jo naudojimo ar reklamavimo rezultatai rodo, kad jis yra gerai žinomas tam tikrame visuomenės sluoksnyje
- Ženklas plačiai žinomam Lietuvos Respublikoje pripažįstamas teismo tvarka

Prekių ženklo savininko teisės

- Įregistruotas ženklas Lietuvos Respublikoje galioja tik toms prekėms ir (ar) paslaugoms, kurios yra nurodytos ženklo registracijos liudijime

Prekių ženklo savininko teisės

- Įregistruoto ženklo savininkas turi išimtinę teisę uždrausti kitiems asmenims be jo sutikimo komercinėje veikloje naudoti bet kokį žymenį, kuris yra:
 - tapatus įregistruotam ženklui tapaçioms prekėms ir (ar) paslaugoms
 - tapatus įregistruotam ženklui tapaçioms ar panašioms prekėms ir (ar) paslaugoms ar klaidinamai panašus į jį, jeigu yra tikimybė, kad visuomenė gali juos supainioti dėl žymens asocijavimosi su ženklu

Prekių ženklo savininko teisės

- Įregistruoto ženklo savininkas turi išimtinę teisę uždrausti kitiems asmenims be jo sutikimo komercinėje veikloje naudoti bet kokį žymenį, kuris yra:
 - tapatus įregistruotam ženklui nepanašioms prekėms ir (ar) paslaugoms ar klaidinamai panašus į jį, jeigu įregistruotasis ženklas Lietuvos Respublikoje turi reputaciją ir jeigu dėl neteisėto tokio žymens vartojimo įgyjamas nesąžiningas pranašumas arba pažeidžiamas to ženklo skiriamasis požymis, arba pakenkiama jo reputacijai

Prekių ženklo savininko teisės

- Ženklo savininkas gali uždrausti:
 - tokiu žymeniu žymėti prekes ar jų pakuotę
 - siūlyti tokiu žymeniu pažymėtas prekes, išleisti jas į rinką arba tuo tikslu jas sandėliuoti, nuomoti, skolinti ar kitaip jomis disponuoti, taip pat siūlyti bei teikti juo pažymėtas paslaugas
 - importuoti ar eksportuoti tokiu žymeniu pažymėtas prekes
 - naudoti tokį žymenį komercinės veiklos dokumentuose arba reklamoje
 - gaminti tokį žymenį arba laikyti jo pavyzdžius turint tikslą atlikti bet kuriuos pirmiau nurodytus veiksmus

Prekių ženklo savininko teisės

- Skiriamąjo ženklo požymio pažeidimu, be to, pripažįstami atvejai, kai:
 - žymuo naudojamas kaip firmos vardas ir toks jo naudojimas klaidina visuomenę dėl savo panašumo į įregistruotą ženklą bei prekes ir (ar) paslaugas, kurioms šis ženklas įregistruotas
 - skelbimuose ar kitose visuomenės informavimo priemonėse žymuo atgaminamas arba nurodomas taip, kad gali susidaryti įspūdis, jog atitinkamas ženklas yra tapęs bendrinio tam tikrų prekių ir (ar) paslaugų pavadinimu.

Plačiai žinomo ženklo savininko teisės

- Turi ir teisę uždrausti kitiems asmenims be jo sutikimo naudoti pramoninėje ar komercinėje veikloje bet kurį žymenį, kurį galima palaikyti plačiai žinomo ženklo atgaminium, imitacija ar vertimu ir kuris gali suklaidinti dėl tapačių ir (ar) panašių prekių, kurioms plačiai žinomas ženklas naudojamas

Plačiai žinomo ženklo savininko teisės

- Ženklo savininkas turi ir teisę uždrausti kitiems asmenims be jo sutikimo pramoninėje ar komercinėje veikloje naudoti bet kurį žymenį, kurį galima palaikyti plačiai žinomo ženklo atgaminiumi, imitacija ar vertimu ir kuris gali suklaidinti, nes tuo žymeniu pažymėtas netapačias ir nepanašias prekes ir (ar) paslaugas galima susieti su tomis prekėmis ir (ar) paslaugomis, kurios žymimos plačiai žinomu ženklu, ir dėl to gali būti pažeistos registruoto plačiai žinomo ženklo savininko teisės

Geografinės nuorodos

- Geografinė nuoroda - vietovardis ar kitas žodis arba žymuo, pagal kurį galima tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti, kad prekė yra kilusi iš tam tikros teritorijos, regiono ar vietovės, ir kuris sieja tos prekės kokybę, reputaciją ar kitas esmines savybes su jos geografine kilme
- Geografinė kilmė - šalis, teritorija, regionas ar vietovė, pagal kurią galima nustatyti prekės ar paslaugos tikrąją kilmės vietą

Geografinės nuorodos

- Kolektyvinį ženklą gali sudaryti tokie žymenys arba nuorodos, kuriais prekyboje galima nurodyti geografinę prekių ir (ar) paslaugų kilmę, tačiau šis ženklas nesuteikia jo savininkui teisės uždrausti trečiajai šaliai, turinčiai teisę prekyboje vartoti tos geografinės vietovės pavadinimą, naudoti tokius žymenis arba nuorodas, su sąlyga, kad tai bus daroma laikantis sąžiningos pramoninės ir komercinės veiklos principų

Juridinių asmenų pavadinimai (firmų vardai)

- JA privalo turėti savo pavadinimą, pagal kurį jį būtų galima atskirti nuo kitų juridinių asmenų. JA pavadinimas yra JA nuosavybė, tačiau jis negali būti perduotas ar kitaip perduotas kito asmens nuosavybėn atskirai nuo JA.
- JA pavadinimas neturi prieštarauti viešajai tvarkai ar gerai moralei ir klaidinti visuomenę dėl JA steigėjo, dalyvio, buveinės, veiklos tikslo, teisinės formos, tapatumo ar panašumo į kitų JA pavadinimus, žinomesnių Lietuvos visuomenei užsienio įmonių, įstaigų ir organizacijų vardus, prekių ir paslaugų ženklus. JA pavadinimas neturi klaidinti dėl jo tapatumo ar panašumo į anksčiau už JA Lietuvos Respublikoje pateiktus registruoti, įregistruotus ar pripažintus žinomus prekių ir paslaugų ženklus.
- JA pavadinimas atskirai neregistruojamas ir yra saugomas nuo tos dienos, kai juridinių asmenų registrai pateikiamas prašymas įregistruoti juridinį asmenį

JA pavadinimai

- JA steigėjai gali kreiptis į JA registrą dėl steigiamo JA pavadinimo laikino įtraukimo į JA registrą.
- Steigiamo JA pavadinimas įtraukiamas į JA registrą šešiams mėnesiams ir šiam terminui pasibaigus išbraukiamas nepranešus apie tai JA steigėjams.
- Neleidžiama įgyti teisių ir pareigų prisidengiant kito JA pavadinimu arba naudoti kito JA pavadinimą be jo sutikimo.
- JA, kurio teisė į pavadinimą yra pažeista dėl to, kad kitas asmuo neteisėtai naudoja pirmojo pavadinimą, arba dėl to, kad kitas asmuo turi ar naudoja pavadinimą, kuris neatitinka CK reikalavimų, turi teisę kreiptis į teismą ir reikalauti, kad teismas įpareigotų JA nutraukti neteisėtus veiksmus arba pakeisti pavadinimą ir atlyginti tais veiksmais padarytą turtinę ir neturtinę žalą

Domenų vardai

- Domeno vardas (angl. *domain name*):
 - Interneto svetainės adresas, išreikštas simboliais
 - Skaitmeninio IP adreso simbolinis atitikmuo
 - “Žmogui-draugiškas” interneto svetainės adresas

Kodėl kyla domenų vardų problemos?

- Istoriskai registravimas pagrįstas principu “Pirmas atėjai – pirmas gavai”
- Praktika, kai žinomus vardus/pavadinimus primenantys domenų vardai užregistruojami siekiant:
 - Brangiau parduoti asmeniui, naudojančiam panašius vardus
 - Pasinaudoti svetima reputacija

Ginčų sprendimas

- UDRP – vieninga ginčų sprendimo procedūra
- Taikoma globaliems vardams (gTLD - .com, .info) ir atskirais atvejais šalių vardams (ccTLD - .tv, .ve)
- Taisyklės įtraukiamos į sutartis dėl domenų vardų registravimo
- Sprendžia ICANN paskirtos organizacijos
 - 65 proc. ginčų sprendžia Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Arbitražo ir tarpininkavimo centras
- Sprendimą per 10 darbo dienų įvykdo domeno vardo registravimo paslaugą suteikusi organizacija, jeigu jis neapskūstas
- Bet kuri šalis bet kuriuo metu gali kreiptis į teismą

Galimi sprendimai

- Panaikinti domeno vardą
- Perduoti domeno vardą ieškovui
- Atmesti ieškinį

Sprendimo priėmimo kriterijai

- Ar domeno vardas yra identiškasis arba klaidinamai panašus į ieškovo prekės ženklą?
- Ar atsakovas neturi kokių nors teisių ar teisėtų interesų, susijusių su domeno vardu?
- Ar domeno vardas yra užregistruotas ir naudojamas nesąžiningai?
- Ieškovas turi įrodyti visus 3 elementus

Panašumas į prekės ženklą

- Identifikatorių ratas plečiamas ir apima
 - Tarptautiniai nepatentuoti farmacinių produktų pavadinimai (INN)
 - Tarpvyriausybinų organizacijų pavadinimai ir sutrumpinimai
 - Asmenų vardai
 - Geografiniai identifikatoriai
 - Juridinių asmenų pavadinimai (firmų vardai)
- Tačiau šių identifikatorių gynyba nėra aiški

Nesažiningumo įrodymai

- Domeno vardas įsigytas tikslu parduoti, išnuomoti ar kitaip perleisti ieškovui, kuris yra prekės ženklo savininkas, arba jo konkurentui už atlygį, viršijantį išlaidas, susijusias su domeno vardu
- Siekiama užkirsti kelią prekės ženklo savininkui atspindėti savo prekės ženklą domeno varde
- Siekiama sužlugdyti konkurento verslą
- Domeno vardo naudojimu tyčia siekiama dėl komercinės naudos pritraukti domeno naudotojus į interneto svetainę ar pan., suklaudinant naudotojus dėl interneto svetainės ar pan. ar joje nurodyto produkto ar paslaugos kilmės, rėmimo, sąsajų ar pritarimo
- Kt.

Teisių ar teisėtų interesų įrodymai

- Prieš gaunant informaciją apie skundą domeno vardas naudojamas arba aktyviai rengiamasi jį naudoti sąžiningam prekių ir(ar) paslaugų teikimui
- Atsakovas yra visuotinai žinomas pagal šį domeno vardą
- Domeno vardas naudojamas nekomerciniais tikslais arba sąžiningai be tikslo siekiant komercinės naudos klaidinančiai nukreipti vartotojus arba paniekinti konkretų prekės ženklą

Klausimai?

